

Ministerieel besluit betreffende de kwaliteitszorg in het Steunpunt Adoptie en de diensten voor maatschappelijk onderzoek inzake interlandelijke adoptie

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN,

Gelet op het decreet van 17 oktober 2003 betreffende de kwaliteit van de gezondheids- en welzijnsvoorzieningen, artikel 6, §1, artikel 7, §1, artikel 11 en 14;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 12 oktober 2012 betreffende de voorbereiding en de nazorg bij interlandelijke adoptie, artikel 24 en 35;

Gelet op het ministerieel besluit van 10 juni 2002 betreffende de kwaliteitszorg in de voorbereidingsteams;

Gelet op het ministerieel besluit van 10 juni 2002 betreffende de kwaliteitszorg in de evaluatieteams;

Gelet op het advies van de Inspectie van Financiën, gegeven op 30 mei 2012;

BESLUIT:

Hoofdstuk 1. Kwaliteitshandboek

Afdeling 1. Onderdelen van het kwaliteitshandboek

Artikel 1. Het Steunpunt Adoptie en elke dienst voor maatschappelijk onderzoek inzake interlandelijke adoptie stellen een kwaliteitshandboek op, dat bestaat uit drie onderdelen:

- 1° kwaliteitsbeleid;
- 2° kwaliteitsmanagementsysteem;
- 3° zelfevaluatie.

Bij een overlappende inhoud kan een dienst voor maatschappelijk onderzoek inzake interlandelijke adoptie verwijzen naar het kwaliteitshandboek van het centrum voor algemeen welzijnswerk waarin de dienst wordt georganiseerd.

Afdeling 2. Kwaliteitsbeleid

Art. 2. Het onderdeel kwaliteitsbeleid, vermeld in artikel 1, 1°, bevat de verklaring van het management over de missie, de visie en de doelstellingen en strategieën met betrekking tot de dienstverlening.

Voor het steunpunt adoptie gaat het om het kwaliteitsvol organiseren van de informatiesessie, de voorbereiding van kandidaat-adoptanten en een kwaliteitsvol aanbod van nazorg, informatie, expertise en vorming aan alle adoptiebetrokkenen, vermeld in artikel 17 van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 oktober 2012 betreffende de voorbereiding en de nazorg bij interlandelijke adoptie.

Voor de diensten voor maatschappelijk onderzoek inzake interlandelijke adoptie gaat het om het voeren van het maatschappelijk onderzoek dat krachtens artikel 346-2 van het Burgerlijk Wetboek en artikel 1231-29, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek door de jeugdrechtbank wordt bevolen, vermeld in artikel 10 van het decreet van 20 januari 2012 houdende regeling van de interlandelijke adoptie van kinderen.

Afdeling 3. Kwaliteitsmanagementsysteem

Art. 3. Het onderdeel kwaliteitsmanagementsysteem, vermeld in artikel 1, 2°, behandelt de organisatorische structuur, de bevoegdheden, de verantwoordelijkheden en de procedures en processen om de middelen efficiënt en kwaliteitsgericht in te zetten en om het dienstverleningsproces te beheersen.

Art. 4. Het Steunpunt Adoptie en elke dienst voor maatschappelijk onderzoek inzake interlandelijke adoptie beschrijven de maatregelen die genomen worden om de middelen efficiënt en kwaliteitsgericht in te zetten. Daarvoor beschrijft de voorziening onder meer:

1° hoe ze haar personele middelen inzet. Dat wordt onder meer geconcretiseerd in de manier waarop de voorziening haar teamleden en medewerkers evalueert en ondersteunt;

2° hoe het systeem waarbij de documenten die relevant zijn voor de werking, op een overzichtelijke wijze worden beheerd. Daarvoor zal de voorziening:

a) de bepalingen vastleggen volgens welke persoonsgebonden documenten worden bijgehouden in overeenstemming met de geldende wetgeving over beroepsgeheim en privacy;

b) beschrijven hoe de documenten die uitgegeven worden door instanties, extern aan de voorziening, en die van rechtstreeks belang zijn voor het functioneren van de voorziening, in een overzichtelijk te raadplegen systeem bewaard worden;

c) beschrijven hoe de gebruikte standaarddocumenten bewaard worden. Het doel waarvoor de documenten gebruikt worden, is daarbij duidelijk aangegeven.

Art 5. Het Steunpunt Adoptie en elke dienst voor maatschappelijk onderzoek inzake interlandelijke adoptie beschrijven:

1° hoe de gebruikers geïnformeerd worden over het beleid en de algemene werking van de voorziening;

2° hoe de gebruikers worden onthaald;
3° hoe met de gebruikers afspraken gemaakt worden over de dienstverlening en hoe gemaakte afspraken tijdens de dienstverlening worden opgevolgd;
4° hoe de individuele gebruikersdossiers worden opgevolgd;
5° hoe de afronding van de dienstverlening wordt geregeld in overleg met de gebruiker en hoe een eventuele doorverwijzing of overgang naar een andere hulp- of dienstverleningsvorm verloopt, als die noodzakelijk blijkt;
6° hoe de klachtenprocedure aan de gebruiker bekendgemaakt wordt;
7° hoe aan preventie van grensoverschrijdend gedrag ten aanzien van gebruikers wordt gedaan, hoe dat grensoverschrijdende gedrag gedetecteerd wordt en hoe er gepast op gereageerd wordt, met inbegrip van de registratie door de voorziening en de melding aan Kind en Gezin;
8° hoe de voorziening zorgt voor een verstaanbare communicatie tussen haar medewerkers en de gebruikers aan wie ze zorg en hulp verleent.
De voorziening verduidelijkt welke ondersteuning en stimulansen geboden worden aan anderstalige medewerkers die zorg en hulp verlenen aan Nederlandstalige gebruikers, bij het verwerven van de kennis van het Nederlands.

In het eerste lid, 7°, wordt verstaan onder:

1° grensoverschrijdend gedrag: elk misbruik dat de fysieke of psychische integriteit van een cliënt schendt in de relatie cliënt-client of voorziening-client;
2° Kind en Gezin: het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid, opgericht bij het decreet van 30 april 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin.

Art. 6. Het Steunpunt Adoptie beschrijft de maatregelen die genomen worden om het dienstverleningsproces te beheersen. Daarvoor beschrijft het Steunpunt Adoptie onder meer:

1° hoe het aan de kandidaat - adoptanten informatie verstrekt over alle aspecten van adoptie;
2° hoe het optreedt als informatiepunt inzake nazorg en hoe het de expertise rond adoptie bevordert bij het bestaande hulpverleningsaanbod;
3° hoe het fungeert als aanspreek- en oriëntatiepunt voor geadopteerden, adoptanten en afstandsouders;
4° hoe het fungeert als vormings- en expertisecentrum;
5° hoe het een documentatie- en informatiecentrum uitgebouwt;
6° hoe het voorbereiding verstrekt overeenkomstig de richtlijnen van het Vlaams Centrum voor Adoptie;
7° hoe het voorziet in een laagdrempelig ondersteuningsprogramma inzake nazorg voor alle adoptiebetrokkene(n);
8° hoe het regelmatig op eigen initiatief of op verzoek vorming aanbiedt aan alle betrokken partijen en hulpverleners die betrokken zijn bij adoptie;
9° hoe het vrijwilligers betreft bij zijn werking, zorgt voor een passend onthaal en voor een passende vorming en ondersteuning van de vrijwilligers.

Art 7. De dienst voor maatschappelijk onderzoek inzake interlandelijke adoptie beschrijft de maatregelen die genomen worden om het dienstverleningsproces te

beheersen. Daarvoor beschrijft de dienst voor maatschappelijk onderzoek inzake interlandelijke adoptie onder meer:

- 1° hoe een maatschappelijk onderzoek uitgevoerd wordt conform de richtlijnen van het Vlaams Centrum voor Adoptie;
- 2° hoe een verslag wordt opgesteld over de geschiktheid van de kandidaat-adoptant, conform de richtlijnen van het Vlaams Centrum voor Adoptie.

Afdeling 4. Zelfevaluatie

Art 8. In het onderdeel zelfevaluatie, vermeld in artikel 1, 3°, worden minstens de volgende aspecten opgenomen:

- 1° hoe de voorziening op systematische wijze gegevens verzamelt en registreert over de kwaliteit van de dienstverlening en over de gebruikerstevredenheid. Daarbij gaat de voorziening minstens na of de beschreven dienstverleningsprocessen zijn verlopen zoals werd vooropgesteld;
- 2° hoe de voorziening de gegevens, vermeld in punt 1°, aanwendt om kwaliteitsdoelstellingen te formuleren;
- 3° welk stappenplan met tijdsplan de voorziening vooropstelt om de doelstellingen, vermeld in punt 2°, te bereiken;
- 4° hoe en met welke frequentie de voorziening evalueert of de doelstellingen bereikt zijn;
- 5° welke stappen de voorziening onderneemt als de doelstellingen niet bereikt zijn.

Hoofdstuk 2. Slotbepalingen

Art 9. De voorziening voldoet aan alle bepalingen van dit besluit binnen zes maanden na de inwerkingtreding van dit besluit.

Art. 10. De volgende regelingen worden opgeheven:

- 1° het ministerieel besluit van 10 juni 2002 betreffende de kwaliteitszorg in de voorbereidingsteams;
- 2° het ministerieel besluit van 10 juni 2002 betreffende de kwaliteitszorg in de evaluatieteams.

Art. 11. De volgende regelgevende teksten treden in werking op de eerste dag van de maand die volgt op het verstrijken van een termijn van tien dagen, die ingaat op de dag na de bekendmaking van dit besluit in het Belgisch Staatsblad:

1° het decreet van 17 oktober 2003 betreffende de kwaliteit van de gezondheids- en welzijnsvoorzieningen, wat betreft het Steunpunt Adoptie en de diensten voor maatschappelijk onderzoek inzake interlandelijke adoptie;
2° dit besluit.

Brussel, 18 DEC. 2013

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Jo VANDEURZEN